

Szerkesztőség iroda:

Nagy-Becskek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1898.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXVII. évfolyam. 285 szám.

Előfizetési árak:

Égész évre ----- 12 •
Félévre ----- 6 •
Negyedévre ----- 3 •
Egy óra ----- 1 •
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vásár- és ünnepnapok kivételével.

Csütörtök, december 15

A magyar nemzethez!

Az ellenséki manifesztumokra válaszolva, a követ-
kezőkben szól a szabadelvű párt a magyar nemzethez.

A nemzetet válság fenyegeti. Nem a
maga hibájából, nem önszántából. Néhány
ember összeállt és a nemzet ellen gya-
korolja azt a hatalmat, melyet a nem-
zettől kapott.

Veszedelemben van a nemzet sza-
badtsága.

Miből áll ez a szabadság?

Abból, hogy a törvényeket, melyek-
nek magát aláveti, maga csinálja. Hogy
nem parancsolhat a nemzetnek senki
más, csak maga a nemzet. Csinálja pedig
a törvényeket úgy, hogy a képviselők-
házba küldi azokat a férfiakat, a kik bi-
zalmát bírják, azzal a kötelességgel, hogy
az ország ügyeit rendben tartassák.

A képviselőház tehát nem önálló ha-
talom, hanem eszköz a nemzet kezében.
Arra való, hogy rendet tartson, törvényt
csináljon. Ha erre alkalmatlannak mu-
tatkozik, a nemzet nem veszi hasznát. A
kik erre alkalmatlanná teszik, megfoszt-
ják a nemzetet az egyetlen eszköztől,
mellyel maga intézheti sorsát.

Ezt pedig most megcselekszi a kép-
viselőház kisebbsége.

Alkotmányos rend szerint minden
testületben csak az lehet határozat, a
mit a nagy többség akar. A községházá-
nál is így van, az ország házában is így
kell lenni.

De most nem így van.

Hónapok óta a képviselőház nem
hozhatott törvényt, noha a többség akar
törvényt hozni. Hónapok óta várja az
ország e törvényeket, de nem kaphatja
meg, mivel a kisebbség megakadályoz
minden törvényhozó munkát. Azt mond-
ják, hogy a mit a többség akar, nem a
nemzet akarta.

Lehet-e kétség az iránt, hogy a nem-
zet rendet akar? Hol a mikor csak tör-
vénynek akar engedelmessé válni, nem akar-
hatja azt, hogy ne legyen törvény? A
mikor képviselőt választ, azt akarja, hogy
törvényt csináljon és nem azt, hogy a
törvényhozást megakadályozza?

Lehet-e kétség, hogy a mikor a nem-
zetnek joga van maga magának törvényt
szabni, nem kíván olyan állapotot, melyet
nem a maga akarata, hanem a kényszeríté-
ség vagy a hatalom állapít meg?

Ország-világ tudja, hogy mi, a sza-
badelvűpárt, mint a képviselőház több-
sége, az ország minden viszonyát tör-
vénnyel akarjuk rendezni. A javaslatok
készen vannak és a képviselőház bármikor
szentesítheti.

Ha a kormány és a többség akarata
érvényesül, aminthogy érvényesülnie kell,
akkor törvény szabja meg, milyen vi-
szonyban legyen Magyarország Ausztriá-
hoz; törvény írja elő, milyen és mennyi
adót fizessen minden egyes polgár, mire
mennyit költsön a kormány; törvény
határozza meg, mennyi véradóval járul-
jon a nemzet az ország külső védel-
méhez.

Ha a kormány és többség akarata
érvényesül, a nemzet a maga-alkotta
törvények uralma alatt áll. Mi ezt akarjuk
létrehozni, mert ez a szabadság állapota.

És mit akar a kisebbség?

Azt akarja, hogy ne legyen törvény,

azt akarja, hogy a tisztviselő ne kapjon
az államtól fizetést. A katoná ne kapjon
zsoldot és ellátást. A bíró ne tüljön
törvényt. A rendőr ne védje a polgárok
személyét és vagyonát. A szegény ember
ne kapjon munkát, mert a pénznek nincs
értéke. Ne legyen hitel, mert ha nincs
bíró, senki sem hitelez. A tolvajt ne
csukhassák be, a gyilkost ne büntessék
meg. Szabad préda legyen minden java
az országnak, az erősebb hatalmának le-
gyen kiszolgáltatva a gyengébbnek.

Ezt akarja a kisebbség. A nemzet az
ellenkezőjét akarja, mert ilyen rendnélkül
való állapotban egy napig sem éhet meg.
S mi történik? A kisebbség emberei
erősebbek akarnak lenni a nemzettel.
Nem engedelmessé akarnak neki, nem
szolgálni akarják, hanem uralkodni rajta.

Lehet-e ezt megengedni?

Ha nincs a nemzet nevében alkotott
törvény, csak két eshetőség között lehet
választani:

Vagy fölbomoljon az országban min-
den rend és a nemzetnek és vagyonnak
biztonsága ki legyen szolgáltatva az erő-
sebbeknek, vagy tartassék fönn a rend
olyan törvényekkel, miket nem a nemzet
maga alkotott.

Az első esetben Magyarország meg-
szűnt állam lenni, a másik esetben meg-
szűnt szabad állam lenni.

A nemzet nem kívánhatja sem az
egyiket, sem a másikat. A képviselőház
kisebbsége nem bánja: akár az egyik,
akár a másik, csak törvény ne legyen.

Ebben a súlyos helyzetben fordulunk
a nemzethez, legyen bíró közöttünk: ki-
nek van igaza?

Ha nekünk van igazunk, szabad e
megengednünk, hogy a kisebbség akarata
nyakára hájjon az igazságnak?

Azt kívánják, hogy a kormány, me-
lyet a korona és a többség választ, mond-
jon le, mert ők, a kisebbség gyűlölik.

Ha ezt a kívánságot teljesítjük, ak-
kor lehet, hogy az ország törvényeket
kap, de ezeket néhány ember diktálja
neki, nem pedig a nemzet akarata. De
hát törvény-e az a törvény, melyet nem
a nemzet maga csinál? Nem e ugyanott
vagyunk akkor is, mintha zsarnok paran-
csolna nekünk?

A többség jogát nem a kisebbségtől
kapta, a kisebbség tehát nem is veheti
tőle el. Ezt a jogot a nemzet tette le
kezünkbe, az övé az és árulók volnánk,
ha akárki másnak engednők át és nem
tudnók megőrizni a nemzet számára azt
a szent hatalmat, melyet reánk bízott.

Ha ezt megteszszük, minden időkre
kiszolgáltattuk a törvényalkotás, a kor-
mányválasztás jogát néhány elszánt em-
bernek, a ki kész azt magához ragadni.
Akkor a nemzet főnséges joga gazdátlan
jóság, melyet erőszakkal magához ragad-
hat akárki. Akkor semminemű külföldi
hatalom velünk szóba nem áll, szerződést
velünk nem köt, hitelt nekünk nem ad,
mert a nemzetek csak nemzetekkel al-
kudoznak és nem biznak oly hatalomban,
mely ma ezé, holnap másé.

Kérdjük a nemzetet: szabadságnak
tartja-e, ha azoknak kell engedelmessé
kennie, a kik ellene fellázadtak?

Széttekintünk az országban és min-
denütt rendet és nyugalmat látunk. Csak
a képviselőházban van háborúság, ott is

csak néhány ember háborgása. Rendet
kíván az ország, forradalmat a kisebbség.

Kinek az akarata szentebb, melyik
kívánatosabb? Az ország a fejlődés leg-
szébb útján van, fényes jövő várakozik
reá. Az egész világ bámulva ismerte el
felsőbbségét, kiválóságát, ma pedig né-
hány kötelességéről megfeledkezett ember
miatt elvesztjük ezt a bizalmat, ezt az
elismerést.

Megkérdeztük a lelkiismeretünket:
mit tegyünk? Azt parancsolta: a törvény
és a nemzet fölségének védelmében ren-
dületlenül ki kell tartanunk. Nem sza-
bad engednünk, hogy a nemzet és korona
együtties akarata meghátráljon az erőszak
és törvénytírási előtt.

A mai válságos időben pedig meg-
kérdezzük a nemzetet: kövessük-e lelki-
ismeretünk szavát vagy sem?

Azt akarja-e, hogy a kisebbség a
maga akarata tolván föl törvénynek, ne
legyen alkotmányos törvény, vagy akarja-e,
hogy maradjon meg a törvény uralma
és a nemzet joga a törvény alkotásához?

Erre feleljen a nemzet. Isten és a
világ előtt csak egy lehet a válasza: a
lázádnak nem szabad győznie, a nem-
zet jogát, javát mindenkiével szemben meg
kell védeni.

Ezt akarjuk mi. Nincs hatalom, mely
bennünket megtántorítson. Mert ha a
nemzet jogait védelmezzük, a nemzet
velünk van!

Csanádegyházmegye nesztora meghalt.

Nagybecskerek, december 15.

Torontálmegye és vele együtt egész Csa-
nádegyházmegye papsága mély gyászba borult:

Mihákovics Lajos istvánföldi esperes-plé-
bános tegnap kilencvenéves korában, hatvan-
hétévi lelkészkedés és a halotti szentségek ajtatos
fölvétele után az Urban csöndesen elhunyt.

A nagy idők egyik tanuja, kitűnő lelkész
és hazafi, a délvidék egyik tipikus, ősmert és
közbecsült férfia halt meg Mihákovicsban, a ki
kortársait mind túl élte. Magas életkorából, me-
lyet nagy ritkán enged a gondviselés halandó-
nak megélni, Istvánföldön hatvanegy évet töltött
mint lelkész, úgy, hogy utolsó útjára hajlott koru,
össz lakosok kísérik majd a falu sarkertjébe, a
kiket ő keresztelt, ő nevelt fel és látott csa-
ládjával a nagypapaságig élni. Ugy is tekintette
híveit, mint gyermekeit, a kiket sorra tegezett.

A boldogult, a ki immár öt éva nesztora
az egyházmegyének, öt püspök alatt hirdette az
Ur igéit. Török Antal püspök korában (1829—
1832.) szentelték föl és Lonovics József (1834—
1850.), Csajághi Sándor (1851—1860.), Bonnas
Sándor (1860—1889) s végül Dessewffy Sándor,
a jelenlegi megyés püspök alatt szolgálta az egy-
házat.

Az egyházmegye nesztora, Mihákovics ha-
lálával, Dollencz József apát-kanonok lett, a ki
nyolcvankilenc éves és hatvanhárom év óta lel-
késze az egyházmegyének.

Mihákovics Lajos 1808. május 6-án Bu-
ziáson született. Pappá 1831. aug. 6-án szentel-
ték s így már hatvanhét év óta lelkésze volt az
egyházmegyének. Az első kápláni állomása Bat-
tonya volt, a hová 1831. aug. 8-án disponálták.
Onnan Új-Szent Annára került, a hol 1835-ben
helyettes-plébános is lett. Majd Török-Becsére
került és 1836-ben immár Istvánföldön találjuk,
a hol 1839-ban plébánossá installálták. István-

földön azután halála napjáig maradt. A király 1884-ben a koronás arany érdemkeresztet tüntette ki, melyet nagy ünnepek közt tüntetett a már hajlott kora plébános mellé. Esperessé 1887-ben lett, 1893. óta pedig az egyházmegye neozora. Nyugodjék békében!

Az Alsó Torontáli Esperesi kerület Papsága bánatos szívvel tudatja feledhetetlen áldott lelki papjárának Főtisztelendő Mihálkovic Lajos a Ferencz-József érdemkereszt birtokosa, arany-misése áldozár, az egyházmegye Nestora, István-földi esperes-plébánosnak tevékeny és áldásos élete 91 ik, áldozásának 68 ik évében végelgyengülés következtében folyó évi december 12-dikén bekövetkezett gyászos elhunytát. Az Istenben boldogult buzgó lelki pásztor lelkiüdvéért az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 15 én reggel 9 órakor fog bemutatni, a midőn hűtetei az istvánföldi róm.-kath. temetőben boldog fejtámadásig végnyalomra helyeztetnek. Istvánföld, 1898. évi december hó 12 én. Az engesztelő világoosság fényeskedjék neki! A kerületi papság.

HIREK.

Tájékoztató.

December 18. A polgári dalárda megalakulása.
December 19. Városi közgyűlés.
December 21. Rendkívüli megyei közgyűlés.

A villamos világitással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8 óráig urak részére.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek városának képviselőtestülete hétfőn délután rendes havi közgyűlést tart.

— **A vashidak ügye.** Mint említettük, dr. Grandjean polgármester most tanulmányozza a mi rozoga hidjaink helyébe építendő két vashidat. Amennyire szívesen látnók a régen óhajtott vashidakat, annyira megdölgendők tartjuk, vajjon szabad-e a városnak egy akkora kiadásra vállalkoznia a mostani viszonyok mellett. A két vashid ugyanis a miniszter számítása szerint 220 ezer forintba kerül, mely költségekhez azonban a miniszter csak 25 ezer forinttal hajlandó hozzájárulni. E nagyfontosságú ügyet különben legközelebb egy rendkívüli közgyűlésen fogják tárgyalni.

— **Hymen.** Hauser Náthán, a nyegkikindai áll. gimnázium tanára, f. hó 25 én délután 2 1/2 órakor vezeti oltár elé Spitzer Ilka kislányt, dr. Spitzer Mór városi főorvos leányát.

— **A nagybecskereki piac.** Miután a keskenyvágyú vasút megnyitja óta a régi piaci rend fenttartható nem volt, a vármegye alispánja átiratot intézett a városhoz, hogy a piaci szabályzatot a változott viszonyokhoz képest módosítsák. Ezen felszólításnak eleget teendő, dr. Grandjean polgármester egy értekezletet hívott össze, melyen 140 kereskedő és iparos vett részt. Az értekezlet főtárgya annak eldöntése volt, vajjon az összes iparosok a Hunyady-utcába terelessenek-e s itt az aszfalton helyezkedjenek el áruikkal vagy sem. Az érdekeltek egyhangulag ellene nyilatkoztak ezen tervnek s különösen tiltakoztak ellene az iparosok, mert évtizedek óta a Ferencz-József-téren voltak elhelyezve s tekintettel arra, hogy a baromfi-piacot elhelyezték, a piac elegendő nagynak mutatkozott az összes iparosok elhelyezésére, még azok elhelyezésére is, kik ez időszereint a Hunyady-utcában vannak. A kereskedők azon okból ellenesték a fentemlített tervet, mivel az üzletekhez való férést megakadályozza. Ezen nézetet úgy a polgármester, mint a rendőrkapitány magukévá tették és kijelentették, hogy javaslatot tesznek, hogy a szabályrendelet ily értelemben módosítsassák. A zöldségpiac szintén el fog helyezettetni a Hunyady-utcból.

— **Ovodás gyermekek karácsonya.** A sárafalvai községi kisdödvoda apróságai a jótékony-ság szolgálatába szegődnek a szeretet napján, a mennyiben két kis gyermekelődást mutatnak be az érdeklődőknek csekély beléptidj mellett, hogy majd, színes képes könyvtárak gyarapodásán gyönyörködjenek. A kedves mulatság magyarul előadandó 3 felvonásos játék „A rejtelmes pástétom” lesz. Ezenkívül egy németül előadandó karácsonyi játék kerül színre. Az érdek-lődőket 30, 20, 10 és 5 kros helyárok hívják. A felülfizetést köszönettel fogadják.

— **Hírlapírók nemzetközi kongresszusa.** Rómából jelentik, hogy a hírlapírók legközelebbi nemzetközi kongresszusa jövő évi április 4-én fog megnyitni a kapitólium aulájában. A megnyitó ülésen a királyi pár is jelen lesz. Ilyen formán az odautazó hírlapírók tanulhatnak a nagy szerző nagyheti és husvéti ünnepekről. A kongresszus 3 napra van tervezve. Ez alatt több ünnepélyt rendeznek a tagok tiszteletére. Igy: az olasz sajtó-egyesület nagy díszebédet ad, a király garden partyt rendez a Kvirinál kertjében, dísz-előadás a Costanzi színházban; nagy lunch a Palatinus-hegyen, adja Baccelli miniszter; végül kirándulás Nápolyba és Pompejibe.

— **Takonykór.** Nagyszentmiklósról írja levelezők: A lovak rémes betegsége, mely nem kímélte meg járványoszerű felléptével Torontálmegyét sem, Nagyszentmiklóson is hivatalosan konstataitott. Ez a veszedelmes járvány, mely a gazdaság az imént még teljesen egészséges és hasznavehető állatát oly birtelen szolgálatja bi megsemmisülésnek s mely a mellett, járványos jellege miatt sok hátrányt is hoz a gazdaság körül, különösen egy németvárosi módos gazda ménesében ütött hatalmas rést, amennyiben mind a tizenöt szép hatalmas lovát — hétfőn az utolsó négyet — lebunkózták a takonykór konstataitása miatt.

— **Az Ormódy-ház sorsa.** Olvasóink tudják, hogy a volt Ormódy-ház első részét a kereskedelmi miniszter megvette, hogy ott helyezték el a posta-és távirat-hivatalt. A háznak a Zselya-utca felőli részét most a mi körültekintő alispánunk igen célszerűen akarja felhasználni. Miután már a törvényhatóság több ízben felhívta az alispánt egy gazdasági muzium, továbbá az állampépítészeti hivatal, kir. tanfelügyelőség, főbírói hivatal és lakás elhelyezésére egy alkalmas helyiséget létesítsen, a legközelebbi közgyűlésnek azt fogja javasolni, hogy az ugynevezett Ormódy-féle ház eladásából be-folyó 50.000 forintot egy fentebb elsorolt helyiségek befogadására alkalmas ház építésére fordítsa.

— **A szabadkai árvák jöltevője.** A szabadkai árvákat istápoló Szeretet négyesület legutóbbi közgyűlésén az egyesület alelnöke, Váli Béla úr. Bauer Krisztina urnő egy nagyobb városi telkét, a rajta levő lakóházzal együtt, a létesítendő leányvárhoz céljaira ajánlotta föl. E nemeslelkű elhatározás lehetővé tette az árvaház felállítását. A közgyűlés hálás köszönetet mondott a nagy szerző adományért és bizottságot küldött ki az előmunkálatok sürgős megtételére.

— **Egy katona jubileuma.** Igen szép ünnepély folyt le mai napon a helybeli honvéd lakotányban. Nikolits Péter őrmesternek ugyanis 50 éves jubileuma alkalmából a koronás ezüst-érdemkeresztet adományozta. Ezen érdemkeresztet, mely Nikolits kitüntetésé között a harmadik, tüzte föl zászlóalj parancsnoka Olcsváry őrnagy a zászlóalj összes tisztjei, altisztjei jelenlétében hosszú frad-ságos szolgálat és az érdem elismerésül. A derék bajtársat minden oldalról a legszívele-ssebben üdvözölték.

— **Hivatalától megfosztott rendőrkapitány.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartott ülésén hivatalvesztésre ítélte Sebestyén Miklóst, H. Nánás város rendőrkapitányát. Sebestyén több ügyfelét megsarolta, továbbá a hivatalos pénzeket szabálytalanul kezelte, miért is hivatalától az alispán felfüggesztette s elrendelte ellene a fegyelmi eljárást. A fegyelmi eljárás eredménye lett, hogy a fegyelmi választmány a kapitányt hivatalvesztésre ítélte s ezt az ítéletet a közigazgatási bizottság is helyben-hagyta.

— **Karácsonyfák.** Tülevölü, örökzöld szép fák, itt vagytok hát megint. Hosszu, hosszú idő telt el azóta, mikor elődeitek foglalták el a helyet, hova most tiéket plántált a gondoskodó kéz. Egy esztendő pergett le gyors futással, — egyik karácsonytól a másikig. Ti vagytok elő-hírnökei a nagy ünnepnek, a legszebbnek, a leg-szelidebbnek, mindenki előtt a legkedvesebbnek! Hegyek tetjáról, hol zug, bug a vihar harsonája, hol langy szellő alig-alig jár, — származtatok ide. Az emberek fejszéi nem kíméltek meg ben-neteket, karcsu törzsötökön ott a vágás, mit azon emberkés ütött. Annyi sok társaitok közül kiválasztották a legszebbiket, a legnyulánkabbikat

s elhozták azokat az édes anyaföldből, — ide idegen vidékre. Ott a Hunyadi-utzában egymáshoz simulva lesitek, várjátok, hogy vékony polyheivel mikor terit le benneteket a hó. A ti hazátokban immár havazott is. Havas, fehér világból ime elkerül-tetek hozzánk, hol miatha tavaszban élünk, a msndulafák virágzását lessük. Üde, zöld bőbi-tákkal szinte elvesztek itt a sáros, barna földön s esőtől csapsottan álmotdok a télről, a zuzó viharról, szilánkoló hópolyhekről, melyek tiszták, fehérek, mint lilium színe.

— **Szegénysorsu kizgadzák segélyezése.** Az állami számvéviszkek az 1897. évi állami szárszámadással a képviselőház elé terjesztett je-lentése szerint a földmivelésügyi miniszter 1897-ben a szegénysorsu kizgadzák részére beszerzett vetőmag költségeire 483.372 ft 25 1/2 krt fordított az előirányzat keretén kívül. Ez a kiadás azért volt szükséges, mert az 1897. évi kedvező időjárás és helyenkint bekövetkezett egyén elemi csapás következtében az ország némely vidé-kén a termés oly súlyos volt, hogy 15 vármegye egyes részeiben az őzsi vetéshez szükséges vetőmag sem állott rendelkezésre s azt a magas gabona-árak mellett a szegényebb gazdák beszerzési egyáltalán képtelenek voltak. E rendkívüli vi-szonyok folytán, nehogy nagyobb területek bevet-tetlenül maradjanak s nehogy az elemi csapások okozta baj épen a legsúlyosabb helyzetben levő gazdasztyál legszegényebb részére nézve még fokozódjék és a jövő évre is átvitassék, a pész-ügyminiszter és a minisztertanács előzetes hozzájárulásával elrendelte a földmivelésügyi miniszter, hogy a támogatásra érdemes és ösbibájukon ki-vül rászorult oly kizgadzák részére, kik az őzsi vetéshez okvetlenül szükséges vetőmagot öcra-jükből beszerzési képtelenek, egyenkint legfejebb néhány hold bevetésére szükséges vetőmagot az állam által szereztessek be. A minisztertanács hozzájárulásával a beszerzett vetőmag 1/3 részben, ott a hol az inség igen nagymérvű, tel-jesen ingyen, míg 1/3 részben az illető község, illetve vármegye jóállása és felelőssége mellett legkésőbb 1898. október 1-ig kamatmentesen és készpénzben történő visszatérítés kötelezettsége mellett engedélyeztetett. A fentjelzett kiadással szemben a kiosztott vetőmag árának megtérítése címén 406,868 ft 95 1/2 krt. bevétel iratott elő, miből láthatólag a teljesen ingyen engedélyezett vetőmag csekélyebb mérvben vétetett igénybe.

— **Három öngyilkosság.** Mily különböző okok és mégis egy az eredmény. Az egyik ok a szeretet, a másik a nyomor, a harmadik az életunság. Mennyi anyag egy modern regényíró számára. Ime a három eset:

Geszti Sándor taligás neje s 12 éves leánya hosszabb idő óta betegeskednek. Az anyja és leánya oly betegek, hogy az orvosok feladtak minden reményt. Geszti, ki rajongással szerette nejét s gyermekét, éjjel nappal övéi betegágyánál volt, úgy, hogy az utóbbi időben a fuvarozást is, miből mindeandapi kenyérét szerezte — elha-nyagolta. Geszti bizott a gondviselésben, hátha meggyógyul felesége s gyermeke. A sors azon-ban másképp döntött. Kedden délután az orvosok tudtára adták, hogy felesége s leánya menthetet-len. Geszti zokogva berült haldokló felesége ágyára, összecsofolta, majd pedig leánya beteg-ágyához ment, azt is megeszókolgatta s kiment a konyhába s felakasztotta magát. Az udvarbeli szomszédok, mikor a konyhába léptek, Gesztit már halva találták. Ezalatt Geszti felesége is kiszendetett. Az öngyilkos férj pár sor irást hagyott:

— Nem élhetek nélkülek!

Ez volt a p-pirszöletre írvá. Geszti meg-ható esete részvétet kelt. Leánya is a halálal vívódik.

Adán általános meglepetést keltett Krizsán István adópénztárnok öngyilkossága. Hatalmas konyhakéssel elmettszette a torkát. Sebe olyan súlyos, hogy életben maradásához nincs remény. Az öngyilkosságnak oka a következő: dr. Miko-sevits Kanut, zentai főszolgabíró folyó hó 8 án Adán váratlan pénztárvizsgálatot tartott. A viz-gálat folyamán szabálytalanságok nyomára jött. Az adópénztárnok állítólag a további vizsgálat miatt való félelemből lett öngyilkossá. A főszolga-bíró a legelőyesebben folytatja a vizsgálatot.

Besztercebányán Helassy Gyula országgyű-lési képviselő tegnap délután öngyilkossá lett. Az elhunyt 1869. óta képviselte Besztercebánya városát a parlamentben s mint Deák párti, majd mint a szabadelvű párt tagja, mindig híven be-

töltötte helyét. Végzetes tettét alkalmasint attól való elkieseredésében követte el, hogy kinos betegségére gyógyíthatatlan. Az öreg ur a szabadságharcban Bocskay-husár volt s mint ilyen a honvédség szervezésekor honvédhuzár-kapitányává nevezték ki.

Vonatkisiklás. A tegnapi 523. számú keskenyvágányu vonat mozdonya és kalauzkocsija Magyar-Czernya állomáson az állomáshoz való bejárás alkalmával kisiklott. A kisiklás után a vonat azonnal megállt; járművekben és emberéletben kár nem történt. A kisiklás oka eddig ismeretlen. A vonat 4 óra késéssel érkezett Nagy-B. csokerekre. A vizsgálat folyik.

A kis akaratos. Szürszabó András beszélget a komájával, Faragó Mihályval.

No komám, adja föl a kérdést, van-e még panasza a hajdon leányaira?

Mire Mihály gazda ezeket mondja:

Hát bizony komám csak a legkisebbik, a Julia akaratoskodik. A másik két hajdon leányom már jobban megbecsüli magát... azok már régen szoptatós dajkák a városban.

A nagybecskerekeli gőzgépközlekedők és kazánfűtők vizsgálati bizottsága által folyó évi december hó 17-ére kitűzött képesítő vizsga későbbjött akadály miatt folyó évi december hó 19-én délelőtt 10 órájára halasztatott el.

A Horgony-Pain Expeller igazi, népszerű házi szerre lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csípőfájásnál, fejfájásnál, köszvény-nél, csusnál stb.-nél a Horgony Pain Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapítóba támaszkodnak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hanyóhasfolyás, az altestnek Pain Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredményel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

Irodalom.

Az osztrák-magyar monarchia irásában és képművészetében nagy hon- és népiismeretű vállalatból közelebb megjelent 311. füzet „Magyarország“ VI. kötetének az I. kötet, melyivel a Felső Magyarországról szóló kötetnek a II. része kezdődik meg. E kötetnek a megfelelősségét szükségessé tette az, hogy a nagy ki terjedésű felvidék ismertetése különben igen vastag és nehezen kezelhető kötetbe nőtt volna, míg így kettő oszlopba külsőleg is tetőzetesebb és kényelmesebben is használható lesz. E II. rész I. kötetében a Bányavidék összefoglaló cím alatt a Garam és Ipoly mellékeinek szétárazó felvidéki Érc-hegység tájainak, illetőleg az ide eső megyéknek leírásai indulnak meg. A sort Zólyom megye ismertetése nyitja meg, mely a füzet legnagyobb részét elfoglalja; ez után Bars megye leírása következik, de ebből csak a bevezetés fért be ebbe a füzetbe. E két körülmény közül az elsőt Lovosányi Gyula, a másodikat pedig Ruffly Pál írta, kik a legjobb forrásokon kívül gondosan fölhasználták a helyszínen szerzett tapasztalataikat s így számos oly adattal bővítik és színezik előadásukat, a melyek itt jutnak először a nyilvánosság elé. A vonzó alaki és tanulságos tartalma dolgozatokat tizenegy rajz díszíti és élénkíti, melyek közül nyolc darab Dörre Tivadár, báró Mednyánszky László és Paur Géza készítettek. — A magyar kir. állományomda kiadásában és Révai Testvérek bizományaiban megjelenő vállalat előfizetési ára: egész évre (24 füzetre) 7 frt 20 kr.; félévre (12 füzetre) 3 frt 60 kr.; negyedévre (6 füzetre) 1 frt 80 kr. Egy-egy füzet ára 30 kr. Megszerezhető bármely hazai könyvtárban.

A mi városunk! Abban az érdekes képsorozatban, melyet most számról számra közöl a „Fővárosi Lapok“ szerkesztősége, nemsokára sor kerül reánk is. A fényképfelvételek egészen újak és főleg művészi szempontból érdekesek. Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk, hogy kísérik figyelemmel a Fővárosi Lapok minden számát, mert irodalmi tekintetben is első helyen áll ez újság.

Táviratok.

Az elnökség.

Budapest, dec. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Dacára annak, hogy az ellenzéki sajtó leplezetlenül kijelentette, hogy tovább obstruál, ha nem az ő jelöltjeit ültetik az elnöki székbe, a szabadelvű párt meg nem ijedt és a mai nap folyamán sikerült a jelöltekben végkép megállapodni. Elnök: Perczel Dezső, jelenlegi belügyminiszter, alelnökök Tallián Béla és Daniel Gábor.

Uj miniszterek.

Budapest, dec. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Több ellenzéki lapban ma a belügyminiszteri állást illetőleg különböző kombinációk merültek fel. Megbízható forrásból jelentheti tudósítjuk, hogy a belügyminiszteri tárcát maga báró Bánffy miniszterelnök kívánja vezetni, ő Felsége személyi körüli miniszternek gróf Széchenyi Manó államtitkár fog kineveztetni.

Tisza Kálmán Nagyváradon.

Budapest, dec. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Nagyváradról jelentik, Tisza Kálmán levelet irt az ottani szabadelvűpárt elnökének, Hlatky Eudrének, melyben tudomására hozza, hogy e hó 20-án, vagyis jövő kedden Nagyváradra jön, a mikor meg fogja tartani választói előtt beszámoló beszédét, a melynek keretében el fogja mondani véleményét a választásról, annak mikénti megoldásáról. Beszédében ugyancsak indokolni fogja azt is, milyen okok késztették arra, hogy a „Lex Tisza“-nak nevezett törvényjavaslatot a szabadelvű párt elé terjessze.

Földrengés.

Budapest, dec. 15. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Zárából jelentik, ma éjjel ismét két erős lökést lehetett érezni.

Budapesti gabonatözege.

Budapest, 1898. december 15.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilős	100 kilogr. ára		kilős	100 kilogr. ára		
		frtól	frtíg		frtól	frtíg	
Bánsági	uj	78	10.20	10.30	80	10.45	10.50
Tiszavidéki	„	78	10.40	10.50	80	10.65	10.70
Pestvidéki	„	78	10.35	10.45	80	10.6	10.65
Bácskai	„	78	10.50	10.55	80	—	—
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	8.30	8.35	—	—
„	„	másodrendű	—	8.25	8.30	—	—
Árpa	„	takarmány	60—62	6.10	6.40	—	—
„	„	égetni való	62—64	6.70	7.50	—	—
„	„	sörfőzésre való	64—66	7.70	8.50	—	—
Zab	„	—	39—41	5.70	6.05	—	—
Tengeri	ó	bánsági	—	5.55	5.60	—	—
„	„	másnemű	—	5.50	5.55	—	—

VASUT-ÜGYEK.

11860. sz. 1898. Torontáli helyi érdekű vasutak.

H i r d e t m é n y.

Van szerencsénk a t. cz. közönség tudomására hozni, miszerint 1899. évre a következő fényképpel ellátott évi bérletjegyeket léptetjük életbe:

a) A torontáli helyi érdekű vasutak összes 1899. évi január 1-én üzemben lévő saját vonalaira

- I. osztályu utazásra 600 koronáért;
- II. „ „ 450 „
- III. „ „ 300 „

b) csupán a nagybecskerek — pancsovai vonalra II. osztályu utazásra 120 koronáért;

c) csupán a nagybecskerek — zombolyai rendszer nyomtávu vonalra II. osztályu utazásra 120 koronáért;

d) csupán a nagybecskerek — vörseői vonalra II. osztályu utazásra 120 koronáért;

e) csupán a nagybecskerek — temesvári vonalra II. osztályu utazásra 120 koronáért;

f) csupán a nagybecskerek — alibunári vonalra II. osztályu utazásra 120 koronáért;

g) csupán a nagybecskerek — uj-zombolyai keskenyvágányu vonalra II. osztályu utazásra 100 koronáért;

h) a temesvár — módosi h. é. vasut vonalra: I. osztályu utazásra 80 koronáért;

II. „ „ 60 „

III. „ „ 40 „

Ez összes bérletjegyek csak egész évre adnak ki s helyi forgalomra, avagy a külön vonatokra nem érvényesek;

i) a nagybecskerek bégapart — nagybecskerek-vámházi-vonal helyi forgalmában II. osztályu utazásra 60 koronáért adnak ki külön bérletjegyek.

Ezen bérletjegyek folyó évi december hó 31-ig az évi bérletösszeg lefizetése és egy létegetőjegy nagyszámu fénykép beküldése mellett a torontáli helyi érdekű vasutak ületvezetőségénél válthatók ki.

Nagy-Becskereken, 1898. évi december hó 10-án.

3.1 A z i g a z g a t ó s á g.

13185/898. szám. Torontáli helyi érdekű vasutak.

A folyó hó 7-én megajtott alapszabályszerű kisorsolásnál az 1895. évi január 1-én kibocsájtott elsőbbségi kötvények közül a következő kötvények lettek kisorsolva és pedig:

1. A 200 korona névértékű kötvények közül: 1888, 2157, 2271, 2325, 2417, 2445, 2563, 2641, 2767, 2789, 2845, 2892, 2940, 2952, 2960, 2962, 2963, 2966, 2979, 2990, 3007, 3190 és 3212 szám.

2. Az 1000 korona névértékű kötvények közül: 5018, 5047, 5083, 5193, 5668, 5752, 5833, 6054, 6055, 6225, 6333, 6443, 6565, 7136, 7591, 7728, 7824, 7835. és 8052. szám.

3. A 2000 korona névértékű kötvények közül: 10003, 10518, 10639, 10790, 10868, 11019, 11276, 11343, 11513, 11593, 11825, 12088, 12166, 12378, 12395. és 12463. szám.

A kisorolt kötvények beváltása 1899. évi január 2-től kezdve fog a társasági pénztárnál Nagybecskereken vagy a Pesti magyar kereskedelmi bank pénztáránál Budapesten eszközöltetni.

Nagybecskereken, 1898. évi december hó 10-én.

3.2 Torontáli helyi érdekű vasutak. (Utánnomat nem díjazatik.)

25086/I. 98. szám. A m. kir. államvasutak Üzletvezetősége Szegeden.

Pályázati hirdetmény.

Az eszéki forgalmi főnökségnél megüritült hivatalosolgai állásra pályázat nyitattik.

Ezen állással 300 forint évi fizetés 80 forint lakbért esetleg természetbeni lakás és ruhailletmény van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy életkoruk, testi épségük, iskolai képzettségük, katonasághoz viszonyaik, nyelvismereteik igazolására szolgáló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket ezen üzletvezetőséghez nyujtsák be 1898. évi december hó 20-ik napjáig.

A hivatalos magyar nyelv mellett horvát vagy szerb nyelv bírása előnyt biztosít.

Miniszteri igazolványos katonai altisztek közvetlen átlépése esetén katonai szolgálati idejük be fog számittatni.

Szegeden, 1898. november hó 28-án.

Üzletvezetőség. (Utánnomat nem díjazatik.)

H i r d e t e s e k.

12.530. közig. 1898. szám. 1067—3.2

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Szerb-Nagy-Szent-Miklós községben rendszeresített 500 frt fizetés, 100 frt lakbérel javadalmazott segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik kérdéssel állást elnyerni óhajtják, hogy köllőleg felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi december hó 29-éig nyujtsák be.

Nagy-Szt.-Miklós, 1898. december 8-án.

Hadfy Károly. főszolgabíró.

1871. b. v. szám. 1898.

1071-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósnak 1898. évi V. 1102. sz. végzése folytán Stassik Ferencz dr. nagybecskereki ügyvéd által képviselt Szabó Albert aradi cég felperes részére Magda Valer r.-écakai alperes ellen 59 frt követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 716 forintra becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1898. évi V. 391/4. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, R.-Ecskán végrehajtást szenvedőnél leendő megtartása határidőül 1898. évi december hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, buza és kukorica a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölölégére fognak utaltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1898. évi december hó 12-ik napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

10182. számhos 1898.

1074-3.1

Pályázati hirdetmény.

300 forint évi fizetéssel rendszeresített Ujhely községi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy felszerelt kérvényeiket 1899-ik évi január hó 10-éig hozzám adják be.

Perjámos, 1898. évi december hó 12.

Gyertyánffy s. k.,
főszolgabíró.

1208., 1206. b. v. sz. 1898.

1068-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a török-becsei tekintetes kir. járásbírósnak V. 723, 724/1. polg. 1898. számú végzése által Kriszhaber és Schlezinger budapesti cég végrehajtató javára Páty Vlada s Gyura karlovai lakosok ellen 550 frt és 579 frt 37 kr. tőke, ennek 1898. évi szeptember hó 20. és 21-ik napjától számítandó 5% kamatai s eddig összesen 49 frt 18 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- s felülfoglalt és 1430 frtra becsült lovak, kocsik, birka s csöves kukoricából álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 723/1. 724/1. polg. 1898. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Karlován a község házában leendő eszközlésére 1898. évi december hó 22-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Török-Becsén, 1898. évi november hó 24-ik napján.

Rankovits,
kir. bírósági végrehajtó.

A nagybecskereki szolgabírói hivataltól.

16851. szám. 1898.

1088-3.3

Pályázat.

Rudolfsgrád községben üresedésben levő 400 frt készpénz, 50 frt lakbér és 32 frt terménybeli általánynyal összekötött segédjegyzői állás üresedésbe jövőn, ennek betöltésére pályázatot hirdetek.

Mindazok, a kik ezen állásra pályázni óhajtának, felhivatnak, hogy felszerelt folyamodványaikat folyó évi december 28-éig benyújtsák, a hivatalos magyar nyelven kívül a német nyelvet szóval és írásban birnia megkivántatik

Kelt Nagybecskerek, 1898. december 1-én.

Daniel,
főszolgabíró.

927. b. v. szám 1898.

1070-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a török-becsei tek. kir. járásbírósnak V. 596/1. polg. 1898. számú végzése által Kriszhaber és Schlezinger budapesti cég mint végrehajtató javára Beslin Toma karlovai lakos ellen 330 frt tőke, ennek 1898. évi szeptember hó 1-és napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 27 frt 70 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 582 frtra becsült buza, árpa, lovak, kocsik, tengeri és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 596/2. polg. 1898. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Karlován a község házában leendő eszközlésére 1898. évi december hó 17-ik napjának délelőtti 8 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Török-Becsén, 1898. évi november hó 25-ik napján.

Rankovits István,
kir. bír. végrehajtó.

1145. 1200. b. v. szám 1898.

1069-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a török-becsei tekintetes kir. járásbírósnak V. 716/1., 718/1. polg. 1898. számú végzése által Kriszhaber és Schlezinger budapesti cég végrehajtató javára Tomity Mita s társai karlovai lakosok ellen 100 frt és 297 frt tőke, ennek 1898. évi szeptember hó 1. és 15. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 63 frt 97 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 310 frtra becsült lovak, kocsik, buza, tengeri s egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 716/3., 718/3. polg. 1898. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Karlován a község házában leendő eszközlésére 1898. évi december hó 17-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Török-Becsén, 1898. évi november hó 25-ik napján.

Rankovits,
kir. bírósági végrehajtó

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy a
Gizella-parton 2755. sz. a. Kurländer-udvar Telefon 89. sz.

elsőrendű **száraz tűzifa**
és Wildensteinsegen—Richterhof-féle

legjobb **porosz szalon-köszén**

számára második elárusító helyet nyitottam és igyekezni fogok tisztelt vevőimet szolid és pontos kiszolgálás által mindenkor kielégíteni.

Korona-uteza 585. szám alatti eddigi fatelepemen ezután is
elsőrendű **tűzifa** és valódi **porosz szalon-köszén**
szolgáltatok ki és kérem a t. közönséget, hogy eddigi jóindulatát ezután is tartsa meg irántam.

Kiváló tisztelettel

Telefon 35. sz. **KURLÄNDER IMRE.** Telefon 35. sz.

A Kurländer-udvarban még egynéhány ujonnan épült üzlethelyiség bérbeadandó.

Nagy karácsonyi-bazár

játékaru újdonságokban

Weisz Hermannál

Nagybecskereken.

1072-3.1